

Introduksjon til spillforskning

MEST2724 - Dataspill i et
mediekomparativt perspektiv

29. august 2007

ragnhild.tronstad@media.uio.no

Spillforskning

:ludologi, av latin ludus, spill

- Samler forskere fra ulike disipliner som psykologi, informatikk, sosiologi, medievitenskap, økonomi, estetiske fag
- Forsøker å *forstå* spill som estetisk, sosialt, økonomisk etc fenomen
- Mediespesifisitet og disiplindannelse:
Ludologi vs narratologidebatten

Hva er spill?

- Mange fenomener inneholder spillstrukturer
- Mange spill inneholder narrative eller dramatiske strukturer
- Finnes det “rene” spill?
- Er det forskjell på spill og lek? (Bare på enkelte språk, i tilfelle!)
- Finnes det en egen “spillets estetikk”?

Spilldefinisjoner: Huizinga

“a voluntary activity or occupation executed within certain fixed limits of time and place, according to rules freely accepted but absolutely binding, having its aim in itself and accompanied by a feeling of tension, joy and the consciousness that it is “different” from “ordinary life”. Thus defined, the concept seem[s] capable of embracing everything we call “play” in animals, children, and grown-ups: games of strength and skill, inventing games, guessing games, games of chance, exhibitions and performances of all kinds.”

Huizinga *Homo Ludens*, 1955 [1938], 28.

Spilldefinisjoner: Caillois

- 1. *Free*: in which playing is not obligatory; if it were, it would at once lose its attractive and joyous quality as diversion;
- 2. *Separate*: circumscribed within limits of space and time, defined and fixed in advance;
- 3. *Uncertain*: the course of which cannot be determined, nor the result attained beforehand, and some latitude for innovations being left to the player's initiative;
- 4. *Unproductive*: creating neither goods, nor wealth, nor new elements of any kind; and, except for the exchange of property among the players, ending in a situation identical to that prevailing at the beginning of the game;
- 5. *Governed by rules*: under conventions that suspend ordinary laws, and for the moment establish new legislation, which alone counts;
- 6. *Make-believe*: accompanied by a special awareness of a second reality or of a free unreality, as against real life.

– Roger Caillois: *Man, Play, and Games* 1979 [1958], 9-10.

Spilldefinisjoner: Caillois

- Kontinuum fra *ludus* til *paidia*
- Agôn (competition)
  - ludus: sjakk - paidia: kongen på haugen
- Alea (chance)
  - ludus: rulett - paidia: tilfeldig flaks?
- Mimicry (simulation)
  - ludus: teater - paidia: barns “late som”-leker
- Ilinx (vertigo)
  - ludus: klatring, balansekunst - paidia: jackasstunts?

Spilldefinisjoner: Frasca

- Knytter ludus-begrepet til spill som produserer vinnere og tapere
- Ludus-regler: Definerer en situasjon man enten kan vinne eller tape. Som oftest gitt på forhånd.
- Paidia-regler: Definerer eller begrenser selve spillprosessen (evt. leken), hvordan spillet skal spilles. Gitt på forhånd i de fleste spill, mens man i lek ofte definerer reglene underveis.
- Spilleren kan også selv introdusere ludus-regler, for eksempel i spill som *Sim City* hvor de ikke er gitt på forhånd.
  - Gonzalo Frasca *Videogames of the Oppressed*, 2001, 7-11.

Spilldefinisjoner: Eskelinen

“Another quick look at Espen Aarseth's typology of cybertexts (Aarseth 1997, 62-65) should make us see that the dominant user function in literature, theatre and film is interpretative, but in games it is the configurative one. To generalize: in art we might have to configure in order to be able to interpret whereas in games we have to interpret in order to be able to configure, and proceed from the beginning to the winning or some other situation.”

Eskelinen “The Gaming Situation”, 2001

Allan Kaprow *Self Service* (1967)

- On the shoulder of a stretch of highway, a fancy banquet table is laid out, food on the plates, money in the saucers. Everything is left there.
- People stand on bridges, on street corners, watch cars pass. After 200 red ones, they leave.
- Two people telephone each other. Phone rings once, is answered “hello”. Caller hangs up. After a few minutes, other person does the same. Same answer. Phone clicks off. Repeated with two rings, three rings, four rings, five rings, six rings, seven, eight, nine, etc. . until a line is busy.
- On the street, kids give paper flowers to people with pleasant faces.

Tim Etchells: *Surrender Control* (2001)

*36: Call a number which is one number different from that of a friend.
If someone answers try to keep them talking.*

50: Call someone with whom you went to junior school. Tell them the truth about why you call.

66: Steal something.

13: Imagine tomorrow.

Raymond Queneau: *Cent mille milliard de poèmes*
(Webversjon <http://x42.com/active/queneau.html>)

Regel: abba – abba – ccd – eed

en av hundra tusen miljarder dikter

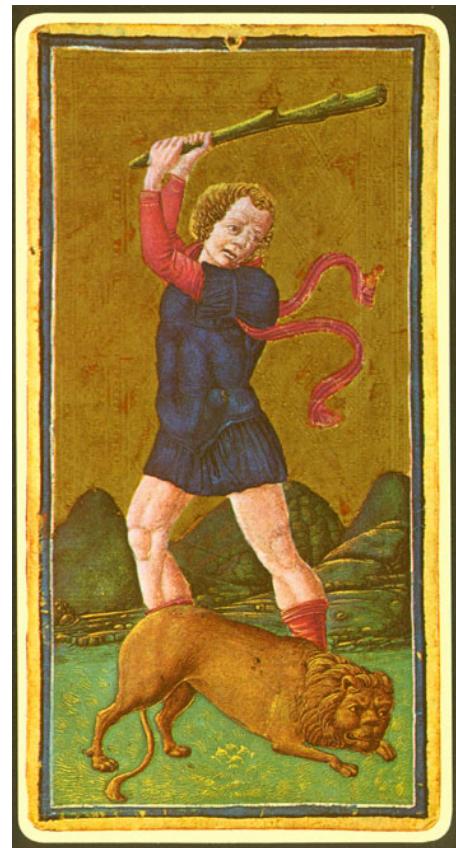
Förföriskt ung kannymfen kurtisera
Det rör sig visst om tvillingars hormon
Bretagnska dosor doftar tradition
Nog är det mer än man kan tolerera
Ett barn på godis nog vill frukostera
En fana vajar stolt i vår skvadron
Det glappar dock i denna edition
Nog tycks mest översättaren kåsera
Från polen till Rosario färdas vi
En lodis tycker bra om eau de vie
Sen ljuger guiden om nåt original
Och säljer sist en krabba grann och fet
I skrovet än en marmoraritet
Champagne och Chianti är väl samma
skval?

Raymond Queneau

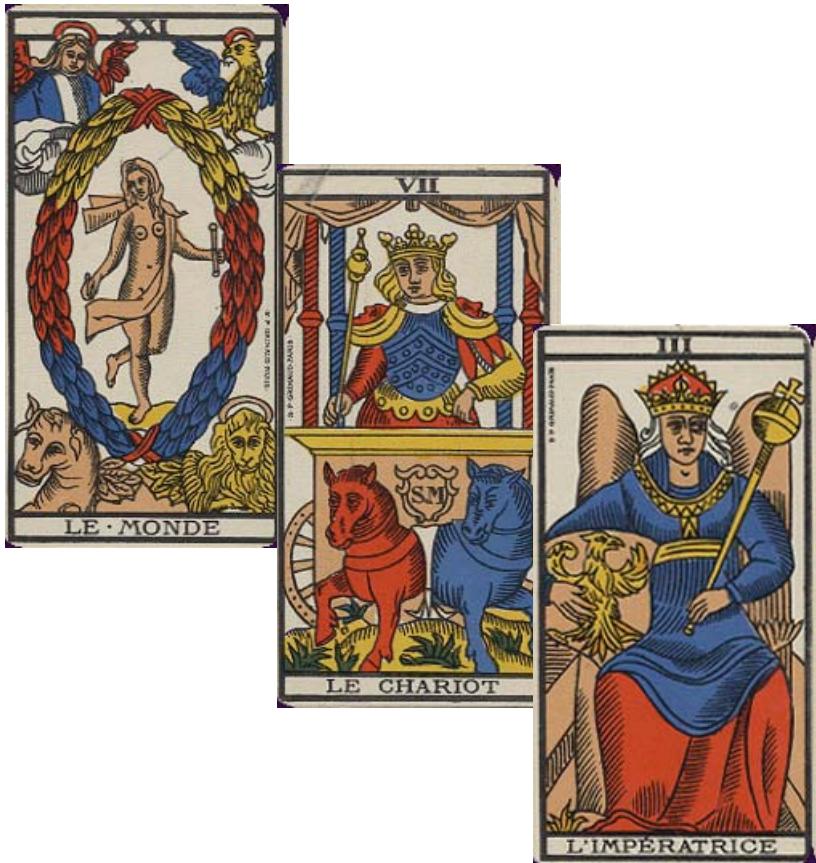
[<< Warp](#) [Swedish](#) [Translate](#) [New Poem](#)

X42 * Idea and implementation by [magnus bodin](#)
Produced in the wonderful country of sweden.

Italo Calvino: *The Castle of Crossed Destinies*

Italo Calvino: *The Castle of Crossed Destinies*

- kombinasjoner av kort
- en “maskin for å konstruere historier”
- kryssord hvor hver kombinasjon utgjør en koherent helhet

Er dataspill kunst?

- Grafikk
  - eks. *EverQuest II*
- Fortelling
  - eks. *Den lengste reisen*
- Spillmekanikk
  - eks. *Counter Strike*
  - Csikszentmihalyi's begrep om 'flow'

MMORPGs - rollespill

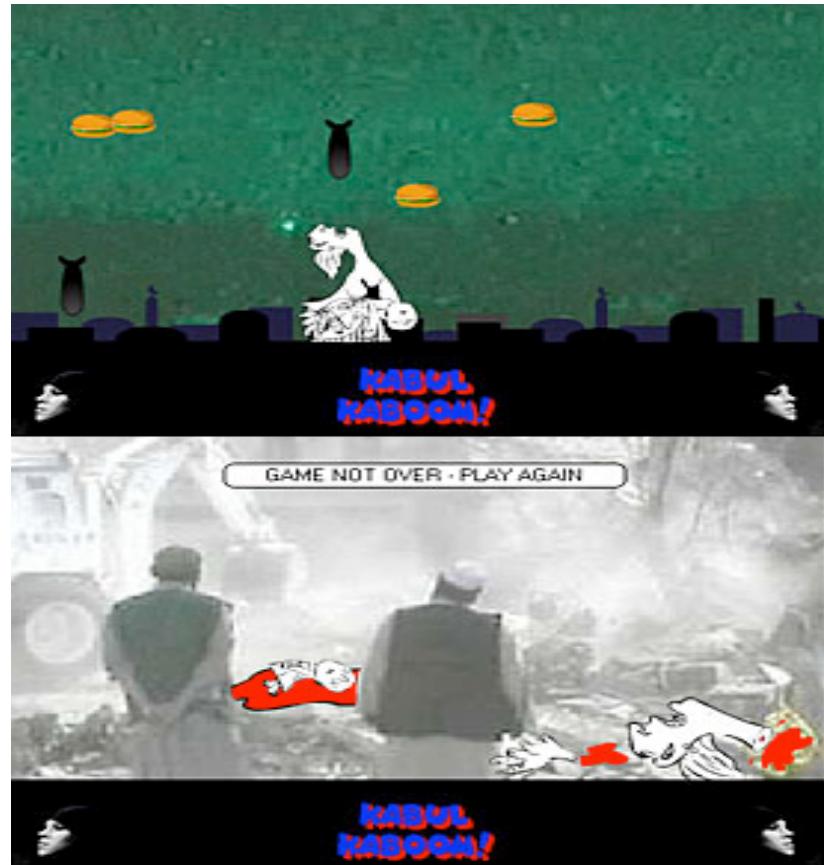

One of the best ways to build an interesting character is to invest a bit of time in developing as detailed a background as possible. It's not always possible to fill in all the blanks immediately, but you should think about it first, and then refine it later. It will be time well spent. Little details can be surprisingly effective in giving you hooks to play your character off of. Consider giving your character personality quirks and flaws.(..) Another useful exercise is to ask yourself a series of questions about your character: Where was she born? What were his parents like? What are his current goals and ambitions? What obstacles has she had to overcome in the past? Who are his friends? What are they like?

(Intro til rollespilMUD'en London by Gaslight)

Art Games

- Ofte provoserende, kommenterer f.eks.
- politikk
  - eks. *Kabul Kaboom!*
- hendelser i samfunnet
  - eks. *Super Columbine Massacre RPG!*
- kunst
  - eks. *The Intruder*

Game Art, Mods & Machinima

- *Dead in Iraq*
- *Velvet Strike*
- *Suicide Solution*
- *Amish Paradise* (World of Warcraft-versjon):
  - <http://video.google.com/videoplay?docid=6344582916320510051>

Spillbegrepet

- Inkluderende:
  - Wittgenstein
    - spillbegrepet omfatter en mengde fenomener som kjennetegnes av familielikheter: Noe er likt, ikke alt
  - Huizinga
    - spill/lek er fundamentalt i kulturen, all kultur har sitt utspring i spill, selv dyrene kjenner det
  - Gadamer
    - fortolkningen og kunsterfaringen er strukturert som et spill
- Ekskluderende:
  - Ludologisk perspektiv
    - spill må undersøkes som *spill*, på egne premisser. Derfor er det viktig å utarbeide skikkelige definisjoner på hva et spill er, og egne metoder for tilnærming som ikke mister essensen (nemlig *spillet*) av syne. Opponerer mot eksisterende disipliners “kolonialisering” av spillforskningen (særlig litteratur- og filmvitenskap).

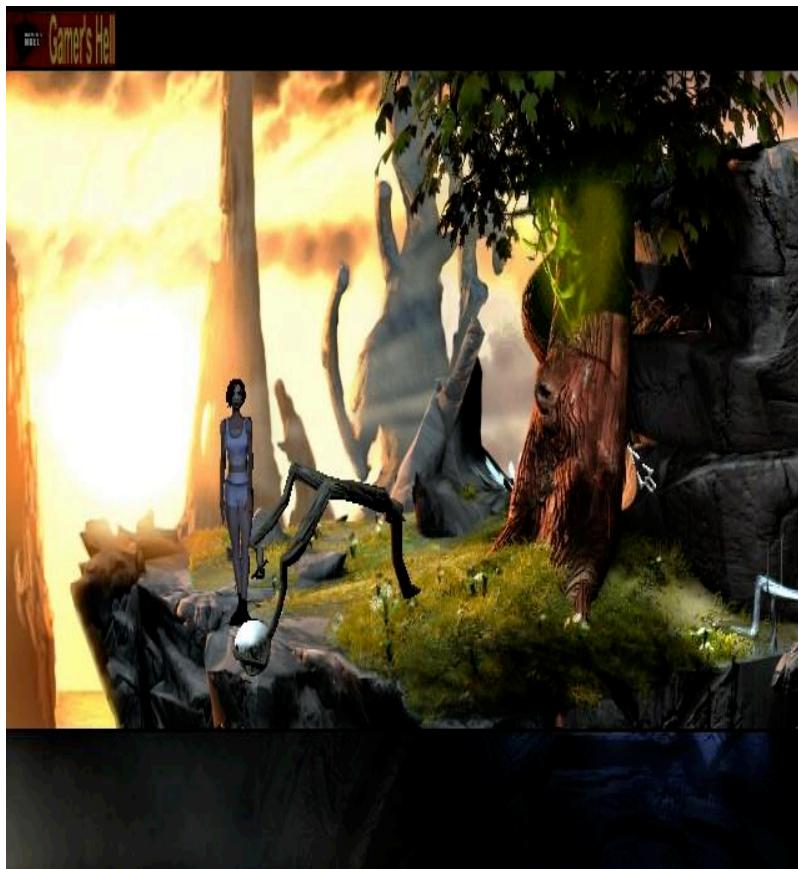
Dataspill i et mediekomparativt perspektiv

- Fortelling i spill
- Ludologisk perspektiv: Hva utmerker spillet som estetisk opplevelse
- Romlighet, navigering, arkitektur
- Lyd, musikk
- Karakteridentifikasjon

Forelesninger

- 5.9: Spill og fortelling
- 12.9: Spillanalyse: Metodologiske tilnærninger
- 13.9: Questspillteori
- 3.10: Identifikasjon med karakter/avatar
- 10.10: Spill og fiksjon
- 11.10: IP, franchiser, kryssmedieproduksjon

Spill og fortelling

- konfigurasjon vs interpretasjon
- fortolkningens spill
- narrativ struktur
- closure
- machinima, fan fiction

Karakteridentifikasjon

- Spill vs film
- 1.person- vs 3. persons perspektiv
- Rollespill, skytespill, eventyrspill?
- Useende eller evner viktigst for identifikasjon?
- Ulike typer identifikasjon

Spillforskermøte i World of Warcraft

Seminarundervisning

- Spillkollokvier, obligatoriske spill
- Komparativ analyse film/spill
- Innlevering og vurdering av en tidligere gitt eksamensoppgave
- Pensumgjennomgang